

OPINIÓ

José García Montalvo
Catedràtic d'Economia de la UPF

El ministre Montoro, divendres abans d'explicar les mesures aprovades pel Consell de Ministres ■ JAVIER SORIANO / AFP

Un as a la màniga

La presentació del projecte de pressupostos de l'Estat ens recorda que la política és una activitat que no fa fàstics a la mentida, a la hipocresia i el cinisme. "El PP no apujarà els impostos", van dir Rajoy i De Cospedal pocs dies abans d'augmentar-los, al desembre. Ara, altre cop, tornen a fer-ho. I encara més, proposen una amnistia fiscal a què Rajoy i De Cospedal s'havien oposat amb vehemència. Era, en paraules de De Cospedal "impresentable, injusta i antisocial". La història que "hem canviat d'opinió a causa del que ens vam trobar" no és creïble. Ara bé, Rubalcaba no es queda enrere: després que el PSOE va intentar passar la amnistia fiscal dues vegades durant la legislatura, ara el líder del partit socialista parla de "baixa fiscal per als defraudadors". No sé si algun dia els polítics comprendran que a la gent els molesta enormement que els tractin com imbècils. Els polítics es guanyen realment la desafecció del ciutadà a pols.

Però els números són la matèria primera de qualsevol pressupost. Parlem dels grans números. Els 27.300 milions d'euros de l'esforç pressupostari del projecte són molt superiors als 17.800 milions que serien necessaris per reduir el dèficit de l'Estat espanyol del 5,1% al 3,5%, objectiu previst per a final d'any. No obstant això, si tenim en compte els 5.000 milions d'interessos addicionals del deute i l'efecte de la previsió de caiguda del PIB de l'1,7% sobre els ingressos i les despeses (15.000 milions més) llavors els números qua-

dren. Si la meitat de l'augment s'assigna a l'Estat, l'esforç addicional haurien de ser 10.000 milions cosa que ens duria als 27.000 milions del projecte. Una altra qüestió és que l'efecte de l'estalvi per la reducció de la prima de risc (1.240 milions per cada 10 punts bàsics) associat al guany de credibilitat per la reducció accelerada del dèficit compensi l'enorme efecte negatiu que tindrà la pujada d'impostos i la rebaixa de la despesa sobre el PIB (amb un multiplicador del 0,5, serien 13.500 milions).

Parlem de números més petits. L'esforç es distribueix gairebé igual entre augment d'impostos i reducció de despeses. En l'apartat dels ingressos hi ha iniciatives molt raonables

Les justificacions per no apujar l'IVA provoquen tot tipus d'aberracions mentals en els líders del PP

com el final de la llibertat d'amortització, la limitació a les despeses financeres per a les grans empreses i l'augment de les taxes judicials. Aquest últim ha quedat curt i era necessari independentment del pressupost. A aquestes mesures, s'hi afegeixen l'augment absurd de la tarifa de l'IRPF i l'amnistia anunciada per a empreses situades en paradisos fiscals i contribuents que afluïren rendes no declarades. Alhora, es fixa en el 10% la taxa de reposició dels inspectors d'Hisenda. Quina ganga, això de defraudar! L'explicació del ministre

Montoro sobre la necessitat de l'amnistia no pot ser més absurda: "o fem això o apujàvem l'IVA". Ara bé, és cert que les justificacions per no apujar l'IVA provoquen tot tipus d'aberracions mentals en els líders del PP. Recordem que la pujada de l'IRPF es va justificar amb l'argument d'evitar "l'efecte que la pujada de l'IVA tindria sobre el consum". Tants anys explicant als alumnes que una reducció de la renda disponible causada per un augment dels impostos directes genera una reducció del consum perquè el PP inventi una teoria nova i infundada. En l'afer de les despeses sembla lògic que hi hagi una bona retallada en el pressupost de Foment en un país en què en la construcció d'infraestructures n'ha fet de l'alçada d'un campanar.

Vull pensar que, tot i les absurdes justificacions, el govern es guarda la pujada de l'IVA com un as a la màniga per si la resta de mesures no tenen l'efecte desitjat o altres administracions públiques no redueixen el dèficit al ritme previst. A diferència de moltes propostes d'augmentos impositius incloses en el projecte de pressupostos, d'una incertesa recaptatòria enorme, l'IVA és molt fiable com a font de recaptació tributària.

Finalment, el projecte de pressupostos constata un fet sorprenent: a l'Estat espanyol els governs conservadors són els que apugen els impostos als rics i a les grans empreses, i els socialistes, els que aproven la llibertat d'amortització empresarial i la rebaixa del sou dels funcionaris. Ja saben: "Spain is different."